

Naravoslovna ekskurzija

V petek, 14. 11. 2014, se je 53 dijakov 2. letnikov, ki obiskujejo izbirni predmet kemije ali fizike, s štirimi spremljevalci udeležilo naravoslovne ekskurzije v Ljubljani.

Za ekskurzijo smo namenili praktično cel petek, saj je bil program zelo pester in bogat. Med dejavnostmi so bile tako fizikalne kot kemijske, večina pa jih je pokrivala obe področji.

Naravoslovni dan po prihodu v Ljubljano se je začel v Rektorskem centru Triga v Brinju, kjer smo preživeli dobri dve uri v Izobraževalnem centru za jedrsko energijo.

Tu smo najprej poslušali zelo zanimivo in kvalitetno predavanje o jedrski energiji, jedrskih elektrarnah, radioaktivnosti, radioaktivnih odpadkih. Sledila je delavnica s praktičnim preizkušanjem značilnih radioaktivnih razpadov in ostalimi poskusi iz radioaktivnosti. V samem centru smo si ogledali postavljeno razstavo, kjer smo lahko poskusili z vrtenjem kolesa proizvesti čim več električne energije. Na koncu smo si iz kontrolne sobe ogledali še zunanost jedrskega reaktorja **TRIGA** ter preko kamere pokukali tudi v njegovo notranjost. Samo ime izhaja iz namembnosti reaktorja (**T**rening - šolanje na področju uporabe reaktorjev in jedrske tehnologije, **R**aziskave z nevtroni in žarki gama, **I**zdelavo radioaktivnih izotopov) ter njegovega izdelovalca, ameriške jedrske družbe **General Atomics**.

Pot nas je nato vodila na centralni del Inštituta Jožef Stefan, katerega del je tudi reaktor Triga. Tu nas je pričakal gospod Tomaž Ogrin, ki nas je za eno uro popeljal v svet plinov: tekočega kisika in dušika, čistega helija ter suhega ledu – trdnega ogljikovega dioksida. Vsi ti, pravzaprav vsakdanji plini, dobijo povsem drugačno dimenzijo, če jih uporabimo v čisti obliki, o čemer smo se prepričali pri spremljanju in sodelovanju v atraktivnih poskusih: spreminjanje lastnosti snovi v tekočem dušiku, gorenje snovi v čistem kisiku, govorjenje po vdihanem heliju... Vsi smo v poskusih zelo uživali.

Po odmoru za kosilo je sledil ogled naše druge znanstvene ustanove, Kemijskega inštituta. Zaposleni so nam v dobri uri predstavili svoje dejavnosti v laboratorijih za analizo kemijo ter laboratorijih za prehransko kemijo. Dijaki so spoznali, kako poteka konkretno znanstveno raziskovalno delo, se seznanili s številnimi instrumentalnimi analiznimi tehnikami ter si ogledali sodobne aparature. Sodelavci inštituta so nam predstavili njihova konkretna področja dela in nam prikazali nekaj rezultatov zanimivih raziskav, kot so določanje prisotnosti težkih kovin v zelenjavi ali ugotavljanje količine sladkorjev v sadnih sokovih.

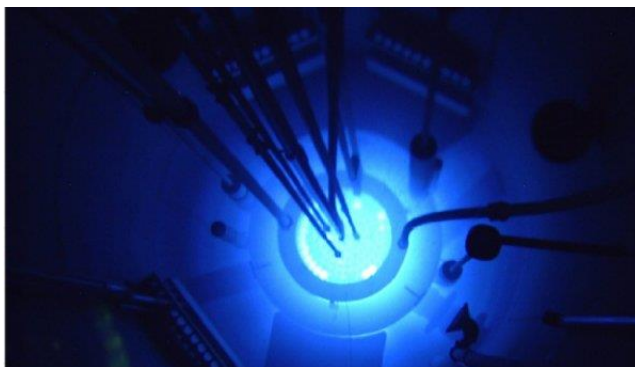
Na koncu dneva nas je čakal še ogled sejma Narava zdravje na Gospodarskem razstavišču, kamor smo prispeli sicer že rahlo utrujeni, a smo se kmalu ponovno razživel, saj smo se z lahkoto prepustili ogledovanju predstavljenih dejavnosti in izdelkov številnih razstavljalcev iz vsebinskih sklopov prehrane, gibanja, wellnesa, zdravja, zelenega sobivanja in naravne kozmetike. Vsak zase je lahko našel kaj zanimivega, si po sejmskih popustih kaj kupil ali pa zgolj degustiral različne prehranske izdelke.

Po dobrih desetih urah smo sicer utrujeni, a polni vtisov iz celotnega dne odšli domov, seveda z željo, da ekskurzijo ponovimo v takšni ali malo drugačni obliki tudi v prihodnje.

Janja Pust

Kontrolna soba – nadzorna plošča

Pogled v reaktorski tank (foto arhiv Reaktor Triga)

Poskusi s plini z g. Ogrinom znotraj..

..in zunaj na IJS (foto Janja Pust)

Utrinki iz sejma Narava zdravje (foto arhiv sejma)

